

ÜLKEMİZ YANARKEN SORUMLU KURUMLAR UZAKTAN SEYRETMEMEYE DEVAM EDİYOR!

Orman yangınları bir kez daha göstermektedir ki ülkemiz; “depremler, sel, heyelan, çığ düşmesi, tsunami, kum fırtınası gibi jeolojik ve hidrolojik afetlerden, yeraltı ve yerüstü yangın afetine, Covid-19, çekirge, kene ısırması, kuş gribi, Marmara denizinde yaşanan müsilaj gibi biyolojik afetlerden, kuraklık, fırtına, aşırı sıcaklık gibi meteorolojik afetlere” kadar yani “Doğa Kaynaklı Afetlere” karşı savunmasız durumdadır.

Antalya, Muğla, Aydın, Tunceli, Osmaniye, Ankara, Mersin, Balıkesir’de ülkemizin ciğerleri niteliğindeki ormanlarımız, tarım alanlarımız, yerleşim bölgelerimiz, çok sayıda vatandaşımız, evcil hayvanlarımız, yaban hayatımız yani ülkemiz yanarken sorumlu kurumlar uzaktan seyretmeye, bakanları ve genel müdürleri her doğa kaynaklı afetten sonra boy göstermek için bölgede gezmeye, beton lobisinin temsilcisi kurum haline gelen TOKİ Başkanlığı ise canı, malı ve nerdeyse tüm yaşam alanları doğa kaynaklı afetlerle yok olmuş, afettede niteliğindeki halkımızı borçlandırmak için senet imzalatma peşinde koşmaya devam ediyor. Yerel idarecilerin bir kısmı çaresizce ne yapacağını bilemez durumdayken, bir kısmı ise “keşke benim de evim yansaydı” söylemiyle TOKİ’nin afetzedeleri borçlandırmak suretiyle yapacağı konutların pazarlanması peşinde koşuyor...

Son günlerde başta Antalya, Muğla, Aydın

olmak üzere ülkenin birçok noktasında yaşanan orman yangınları bizlere bir kez daha göstermektedir ki ülkemiz; “depremler, sel, heyelan, çığ düşmesi, tsunami, kum fırtınası gibi jeolojik ve hidrolojik afetlerden, yeraltı ve yerüstü yangın afetine, Covid-19, çekirge, kene ısırması, kuş gribi, Marmara denizinde yaşanan müsilaj gibi biyolojik afetlerden, kuraklık, fırtına, aşırı sıcaklık gibi meteorolojik afetlere” kadar yani “Doğa Kaynaklı Afetlere” karşı savunmasız durumdadır.

Ülkemizde yaşanabilecek afet ve acil durumlara yönelik risk faktörlerini belirleyerek öncesinde yapılması gereken koruyucu ve önleyici faaliyetler ile afet ve acil durum sırasında yapılması gereken müdahale ve sonrasında yapılması gereken çalışmalarını koordine edilmesini sağlamak amacıyla büyük para, zaman ve emek harcanarak hazırlanan, beş yıldızlı otellerde şatafatlı toplantılarla halka sunulan “Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP), İl Afet

Risk Planları (İRAP), İl Afet Müdahale Planları, AFAD Başkanlığının sekretaryasını yaptığı ve İçişleri Bakanının Başkanlığında kurulan ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Hazine ve Maliye, Sağlık, Tarım ve Orman ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıklarının ilgili bakan yardımcıları ve Türkiye Kızılay Derneği ile Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü katılımı ile oluşturulan “Afet ve Acil Durum Kurulu”, İl veya ilçelerde vali veya kaymakamlıkların başkanlıklarında oluşturulan ve sekretaryasını İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerince yürütülen “İl/İlçe Afet ve Acil Durumu Yönetim Merkezleri” gibi hazırlıkların ne kadar havada kaldığı, hazırlanan planlara göre eşgüdüm ve koordinasyonu sağlamakla görevli kurumların görevlerini yapmadıkları, oluşturulan kurulların toplanmadıkları, halkı doğru bilgilendirmekle görevli kurumların web sayfasında bile tek bir satır duyuru veya haberlerin yer almadığı, bunun

yerine ülke insanını bir birine karşı kışkırtan ve sivil halkın yol kesip kimlik kontrolü yaptığı, bazı vatandaşlarımızın tartaklanmasına neden olan provokasyonlara zemin hazırlandığı, Türkiye Afet Müdahale Planına göre sorumlu olan kuruluşların kendi hazırlıklarını gözden geçirip zamanında gerekli altyapı, donanım ve insan kaynağını geliştirmedikleri ve yaşanan her doğa kaynaklı afette ülkemizin ağır can ve mal kayıplarına neden olacak şekilde sürecin yönetilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak hizmet grupları ve koordinasyon birimlerine ait rolleri ve sorumlulukları tanımlamak, afet öncesi, sırası ve sonrasındaki müdahale çalışmalarının planlaması için hazırlanan Türkiye Afet Müdahale Planına (TAMP) göre; orman yangınlarına karşı sorumlu kurum ve görev alması gereken hizmet grupları ile bu guruplara destek verecek alt guruplar ve sorumlulukları tek tek tanımlanmış bulunmaktadır.

Orman yangını	Haberleşme, Ulaşım Alt Yapı, Güvenlik ve Trafik, Arama ve Kurtarma, Nakliye, Sağlık, Tahliye Yerleştirme ve Planlama, Alt Yapı, Enerji, Barınma, Hasar Tespit, Yangın, Enkaz Kaldırma, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Teknik Destek, Zarar Tespit
----------------------	---

Tablo 1: Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) olay türü ve hizmet gurupları

Türkiye Afet Müdahale Planına (TAMP) göre, olay türü, hizmet gurupları ve bunlara destek verecek kurum, ve kuruluşlar tanımlı olmasına rağmen, orman yangınlarını önleme ve müdahale konusunda görevli kurumların teknik altyapı, havadan söndürme araçları dahil donanım, yetişmiş insan kaynağı gibi temel sorumluluklarını yerine getirmediği, günlerdir devam eden ve bir çok bölgede içimizi acıtan görüntülerin ortaya çıkmasına neden olan orman yangınları esnasında bir kez daha görülmüştür. Her doğa kaynaklı afet veya acil durumdan sonra Cumhurbaşkanı dahil sorumluluk makamında bulunan ve kurumsal eksikliklerin giderilmesi noktasında yönetsel çalışma yapmaları beklenenler, bunu yapmak yerine suçu başkasına atma, sorumluluktan kurtulma çabası içine girmektedirler.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; Antalya'da, Muğla'da, Aydın'da, Tunceli'de, Osmaniye'de, Ankara'da, Mersin'de, Balıkesir'de ülkemizin ciğerleri niteliğindeki ormanlarımız, tarım alanlarımız, yerleşim bölgelerimiz, çok sayıda vatandaşımız, evcil hayvanlarımız, yaban hayatımız yanarken, sorumlu kurumların bakanları ve genel müdürlerini, yangın afetinde her şeyini kaybetmiş afetzede vatandaşlarımız barınma sorununu çözmekle görevli TOKİ Başkanlığını bir kez daha uyarıyoruz..

Bugün ülkemizin birçok noktasında ormanlarımız cayır cayır yanarken, Orta Anadolu,

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemiz kuralıklık ile karşı karşıya, Karadeniz bölgemizde yerleşim ve tarım alanları sel ve heyelanlara maruz kalırken, Marmara bölgesi ise denizlerdeki müsilaj sorununu gidermeye çabalamaktadır. Ülkemiz doğa kaynaklı afet ve afet türlerinin tamamını içine alan "bütünleşik afet yönetim sistemi" kurgulayıp uygulayamadığı, buna ilişkin uygulanabilir planlama, kurumsal, teknik altyapı ve donanım geliştirilmediği sürece yaşanabilecek her doğa kaynaklı olay afete dönüşmeye devam edecek ve ülkemiz ağır can ve mal kayıpları ile karşı karşıya kalmaya devam edecektir.

Ülkemizde yaşanan tüm bu olumsuz sürecin önlenmesi amacıyla gelişmiş tüm dünya ülkelerinde, temelde beş ana sınıf içinde tanımlanan jeolojik, hidrolojik, meteorolojik, yangın, biyolojik ve kozmik kökenli doğa kaynaklı afetlere karşı bütünleşik afet yönetim sisteminin kurulması için gerekli yasal ve kurumsal altyapının kurulması için gerekli düzenlemeler ivedilikle yapılmalı, kurumlarımızın insan kaynağı dahil her türlü donanımı doğa kaynaklı afetlerle mücadele edebilecek şekilde geliştirilmelidir. Aksi takdirde bugün orman yangınlarına karşı yaşadığımız çaresizlik her bir doğa kaynaklı afette karşımıza çıkmaya devam edecektir.

Basına ve kamuoyuna saygılarımızla,
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu